

Kokousmuistio

27.5.2026

VN/24181/2023

Uhripoliittinen toimenpideohjelma -hankkeen ohjausryhmän kokous (5)

Aika 27.5.2026 klo 15–16

Paikka Teams

Osallistujat Ville Hinkkanen, oikeusministeriö (pj.)
Anne Hallavainio, oikeusministeriö
Heidi Kankainen, sisäministeriö
Jari Keinänen, sosiaali- ja terveysministeriö
Pauliina Sillfors, oikeusministeriö (siht.)

Asiantuntijat: Venla Roth ja Pauliina Sillfors, oikeusministeriö

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 15.00.

2. Asialistan hyväksyminen

Hyväksyttiin asialista.

3. Uhripoliittisen toimenpideohjelman uhri rikosprosessissa -työryhmän ehdotus ja sitä koskevat jatkotoimet

Uhripoliittisen toimenpideohjelman uhri rikosprosessissa -työryhmän ehdotuksia esitteli työryhmän puheenjohtaja Venla Roth. Luonnos työryhmän ehdotuksesta oli toimitettu ohjausryhmälle etukäteen.

Työryhmä on toimeksiantonsa mukaisesti laatinut ehdotuksia niistä toimenpiteistä, joilla voidaan parantaa uhrien asemaa rikosprosessissa. Toimenpiteiden tavoitteena on parantaa uhrien sensitiivistä kohtaamista, uhreille kohdennettavaa viestintää, viranomaisten välistä viestintää, tiedonkulkua ja yhteistyötä, uhrien suojelua, oikea-aikaista ohjaamista tukipalveluihin ja tulkkaujärjestelyjen kehittämistä rikosprosessissa.

Postiosoite

Postadress

Oikeusministeriö
PL 25
FI-00023 Valtioneuvosto
Finland

Käyntiosoite

Besöksadress

Meritullinkatu 10
00170 Helsinki
Finland

Puhelin

Telefon

0295 16001
Internat.
+358 295 16001

Faksi

Fax

09 160 67730
Internat.
+358 9 160 67730

S-posti, internet

E-post, internet

kirjaamo.om@gov.fi
www.oikeusministerio.fi
www.justitieministeriet.fi

Lainsäädännön osalta työryhmä on ehdottamassa selvitettäväksi oikeudenkäyntikuluja koskevan erityislain (269/1974) säännösten ajantasaistamista sekä uhrien oikeutta tukipalveluihin ja tukipalveluiden järjestämisvastuuta koskevan säännöstarpeen arviointia. Lisäksi työryhmä on ehdottamassa pysyvän koordinaatioelimen asettamista uhrin oikeuksien edistämiseen ja toimien seurantaan, valtiotyönantajan kyvyn vahvistamista ehkäistä ja käsitellä järjestelmällistä häirintää sekä rikoksen uhriksi joutuneiden lasten edunvalvonnan kehittämistä. Työryhmä on ehdottamassa, että se asetettaisiin seuramaan ehdotusten toimeenpanoa.

Työryhmän yhtenä tehtävänä oli valmistella ehdotukset NKV-direktiivin niiden artikloiden täytäntöönpanemiseksi, jotka sisältävät muita kuin lainsäädännöllä täytäntöön pantavia velvoitteita uhrin aseman parantamiseksi rikosoikeudellisissa menettelyissä. Johtopäätöksenä direktiivin täytäntöönpanon osalta työryhmä katsoi, että direktiivin velvoitteet täyttyvät nykytilanteessa. Toimenpide-ehdotuksiin rikoksen uhrin aseman parantamiseksi rikosoikeudellisissa menettelyissä on sisällytetty myös sellaisia ehdotuksia, jotka tukevat direktiivin täytäntöönpanoa.

Työryhmän ehdotus on yksimielinen. Työryhmän ehdotuksen toimeenpanokausi on 2026–2030. Toimenpiteitä toteutetaan pääosin olemassa olevien resurssien puitteissa poikkihallinnollisella yhteistyöllä ja virkatyönä. Kokonaisuutena ehdotusten arvioidaan selvästi parantavan rikoksen uhrin asemaa rikosprosessissa.

Ehdotus lähetetään ohjausryhmän kokouksen jälkeen hyväksyttäväksi työryhmälle kirjallisessa menettelyssä. Ehdotusta on tarkoitus esitellä STOH-minryssä 16.6.2026.

Puheenjohtaja kiitti esityksestä ja lisäsi, että ehdotuksen alkuun valmistellaan tiivistelmä molempien uhripoliittisen toimenpideohjelman työryhmien ehdotuksista. Tiivistelmä on hallituksen uhripoliittinen toimenpideohjelma ja se julkaistaan uhri rikosprosessissa -työryhmän ehdotuksen kanssa samassa yhteydessä. Asiaa ei viedä yleisistuntoon, eikä siitä anneta periaatepäätöstä.

Ohjausryhmän jäsenet kiittivät työryhmää hyvin tehdystä työstä. Ehdotuksessa on tunnistettu asian kannalta olennaiset seikat. Ehdotuksen konkretian taso on hyvä ja toteutukselle on selkeä suunnitelma. Joidenkin EU-rahoitukseen sidottujen toimenpiteiden toteuttamiseen voisi mahdollisuuksien mukaan hakea rahoitusta myös kansallisista lähteistä. Ohjausryhmä piti hyvänä ehdotusta seurantatyöryhmän asettamisesta. Seurantatyöryhmän tulisi kokoontua sopivin väliajoin ja huomioida seurannan aikana mahdollisesti esiin nousevat uudet kehittämistarpeet.

Ohjausryhmä voi lähettää kirjallisia kommentteja työryhmän ehdotuksesta perjantaihin 29.5.2026 mennessä. Työryhmä luovuttaa ehdotuksensa ohjausryhmälle kirjallisessa menettelyssä, eikä erillistä kokousta ehdotuksen luovuttamiseksi järjestetä.

4. Muut mahdolliset asiat

Muita asioita ei ollut.

5. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.40.